

vangen, vult U dan hun naam en adres op de kaart in. Wij zorgen dan, voor zover de voorraad strekt, voor toezending van een gratis proefnummer.

De lengte van de aan de redactie-secretaris te zenden artikelen moet uit praktische overwegingen worden beperkt tot hoogstens 4-5 getypte bladzijden. Ieder, van wie een artikel is geplaatst, ontvangt daarvoor honorarium.

Er zal op beperkte schaal gelegenheid zijn voor het plaatsen van advertenties van een formaat van $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ en 1 bladzijde. Daarnaast kunnen kleine annonces, bijvoorbeeld betreffende de vraag naar en aanbod van hout, worden geplaatst. Belangstellenden dienen zich te wenden tot de redactie-secretaris.

De Redactie

K. Adema | Factoren die de prijs van het populierehout kunnen beïnvloeden

Prijs en waarde van het hout.

De prijs van het hout wordt bepaald door de verhouding tussen vraag en aanbod. In de vrije handel zal de prijs vrijwel gelijke tred houden met de waarde, bij een gebonden handel kunnen verschillen tussen prijs en waarde ontstaan. Bij een ruim aanbod zal de verbruiker een beter kwaliteitsprodukt kunnen krijgen en ook de beste kwaliteit het hoogste in prijs waarderen. Bij een gering aanbod en een grote vraag zullen de prijzen stijgen; vele gebruikers zullen met een mindere kwaliteit van het hout genoegen moeten nemen of op een andere houtsoort of grondstof overgaan, voor zover dit natuurlijk mogelijk is.

Aanwezigheid van populierehout-verwerkende industrieën.

Van belang voor een lonende teelt is de aanwezigheid van industrieën met afzonderlijke belangen, op niet te grote afstand gelegen van het populiereareaal; bijvoorbeeld:

- fineer-, zagerij- en triplex-industrie, voor de zuivere, zware onderstammen;
- emballage- en lucifers-industrie, voor de dunnere, zuivere onderstammen;
- klompen-, zagerij-, emballage- en souvenir-industrie, voor de minder zuivere stammen, middenstukken en toppen;
- celstof-, papier-, board- en andere houtverwerkende industrieën, voor dunnings-, top- en takhout.

Het zou zowel voor teler als gebruiker van groot belang zijn als de laatste alleen dat hout zou kunnen kopen dat voor hem het meest geschikt is. Bij een gerichte, doelbewuste afzet, waarbij voldaan kan worden aan de eisen die de verbruiker stelt aan afmetingen en kwaliteit, zal een zo gunstig mogelijk financieel resultaat worden verkregen.

Kwaliteit van het hout.

Veelal zal door de fineer-, triplex-, lucifers-, emballage- en zaagindustrie voor het fabriceren van een goed produkt, populierehout worden gevraagd, en wel populierehout van een lichte kleur, rechtdradig, voldoende vast en buigzaam, met minimale gebreken. Ook een stam met een behoorlijke afmeting zal worden geprefereerd, verder behoorlijk rond en met niet te veel verval. Een dergelijke kwaliteit zal dan ook meer prijsstabiel blijven dan hout van mindere kwaliteit. Vooral gaat dit een rol spelen, wanneer het aanbod de vraag nabij komt of gaat overtreffen.

Importhout als vervanger van de populier.

Enkele importhoutsoorten worden momenteel in de fineer- en zaagindustrie gebruikt ter vervanging van het populierehout en wel om de volgende redenen:

- niet voldoende populierehout van goede kwaliteit en afmetingen op de markt;
- zwaardere afmetingen, waardoor meer produkt per m³;

- kortere investering, omdat men het hout per wagonlading van het houtveem kan betrekken;
- aankoop naar het gewenste sortiment en vastliggende condities;
- minder afval, geen middenstukken en toppen;
- acceptabele prijzen.

De kwaliteit van sommige van deze houtsoorten is echter slechter dan van het populierehout. Ook is een prijsstijging van het importhout te verwachten door hogere verwervingskosten, zoals welvaartstijging, hogere belastingen, hogere arbeidslonen, grotere afstanden van aanvoer uit het binnenland, verplichte aanleg van wegen door de exploiterende maatschappijen, duurdere scheepsvrachten, etc. Bij voldoende aanbod en behoorlijke afmetingen en kwaliteit zal o.a. in de fineer-industrie zeker meer belangstelling bestaan voor het populierehout ter vervaardiging van bepaalde produkten, vooral voor verpakkingsmateriaal, dat in vele gevallen reukloos moet zijn. Het doelbewust nastreven van de eisen der industrie zal een stijging van prijs en afzet tot gevolg hebben.

Concurrentie van industrieën uit de nabuurlanden.

Bij de voortschrijdende Europese gedachte en de verwezenlijking van de E.E.G. zal een grotere concurrentie te verwachten zijn. De Nederlandse houtindustrie zal daardoor in hoge mate moeten gaan mechaniseren en deze mechanisatie zal hogere eisen aan het populierehout gaan stellen wat betreft kwaliteit en afmetingen. De producent zal in zijn eigen belang en in het belang van de verbruiker meer aandacht aan de kwaliteit van het hout moeten besteden, want zonder een goed produkt zal onze industrie niet kunnen concurreren. Bij onvoldoende onderhoud van de bomen zal de prijs dalen of het hout niet worden afgenomen. Het gevaar van overschakeling van een industrie op een vervangingsmiddel, zal aanwezig zijn.

Afzet van het populierehout.

De producent dient op de hoogte te zijn van de eisen, die de verbruiker aan het hout stelt. Door een steeds meer gerichte specialisatie zal de industrie in de toekomst, naar het zich laat aanzien, alleen die kwaliteit en die afmetingen afnemen, die het bedrijf zo rendabel mogelijk kan verwerken. Een afname van hele bomen zal in de toekomst door één industrie waarschijnlijk niet meer mogelijk zijn. De producent zal in dat geval bijvoorbeeld door middel van de handel (te zien als verdeler voor het hout) of in het verband van een coöperatie zijn hout moeten afzetten in sortimenten en kwaliteitsklassen. Vooral de laatste wijze van verkoop kan een juiste en betere marktprijs tot gevolg hebben.

Afmetingen van het populierehout.

Een stam van een behoorlijke doorsnede, mits deze zuiver is, zal voor de verbruiker veelal de hoogste produktie geven. Een prijsverschil tussen dunne en zwaardere stammen, bijvoorbeeld

40-60 cm en 60-200 cm, is dan ook redelijk. Behalve voor de papierindustrie, spaanderplaten-, board-, cellulose- en andere afval of dunner hout verwerkende industrieën, zal het in het algemeen geen aanbeveling verdienen, bij een nog goede aanwas, de bomen te vellen, als deze op borsthoogte nog niet een doorsnede van 50 cm hebben bereikt. Deze doorsnede kan onder normale omstandigheden tussen 25 en 30 jaar worden bereikt. Een langere groeiperiode dan 40 jaar is momenteel niet rendabel te noemen.

Te planten soorten.

De te planten soort kan ook invloed op de prijs hebben, bijvoorbeeld hoe is de structuur van het hout, waar zal het hout geschikt voor zijn, finer- of papierhout. Momenteel worden overwegend aangeplant *Populus 'Marilandica'*, 'Gelrica', 'Regenerata', 'Robusta' en 'I 214'. De 'Marilandica' is niet zo'n snelle groeier, doch levert een vaste fineerkwaliteit, terwijl de laatstgenoemde een veel snellere groeier is, doch het moet nog blijken of deze soort in de toekomst hoog in waarde zal worden aangeslagen. Het zal dan ook gewenst zijn een gulden middenweg te kiezen en niet alles op één kaart te zetten. Een combinatie teelt van kwaliteit en kwantiteit kan echter mogelijk zijn, b.v. door aanplant van twee soorten op 3,50 m afstand, een soort van blijver en wijker systeem, waarbij bijvoorbeeld na 10 jaar de snelste groeier wordt gedund om te worden verwerkt in de papierindustrie.

Te verwachten produktie.

Naar men aan de hand van statistische gegevens heeft berekend, zal over circa 10 jaar de produktie van het populierehout vrijwel verdubbeld zijn in ons land. Ook in het buitenland, bijvoorbeeld in Duitsland, zijn na de tweede wereldoorlog veel populieren aangeplant. Van overproduktie hoeft dan echter nog geen sprake te zijn, omdat een grotere produktie ook een grotere afzet met zich meebrengt, tenminste dit kan men aannemen, bijvoorbeeld door vestiging van nieuwe industrieën of door uitbreiding van de bestaande. Bepaalde industrieën kunnen n.l. alleen dan rendabel werken, als zij verzekerd zijn van een zeker jaarlijks kwantum hout, wat aan een hoge investering meer zekerheid geeft.

Groeiplaats van de populier.

Een bodem met een goede, niet te vaste structuur, met een juiste zuurgraad en een goede watercirculatie, geeft een waarborg voor een homogene groei. Van veel belang is ook de vruchtbaarheid van de grond, bijvoorbeeld een laag kaligehalte kan de groei ongunstig beïnvloeden. Harde lagen en een overlast van water geven ook een mindere kwaliteit hout en slechte groei, dus een lagere opbrengst.

Onderhoud en snoei van de populieren.

Wat het onderhoud betreft, is een behoorlijke waterafvoer in perioden met veel wateroverlast van belang, dus schoonhouden van afvoersloten en greppels. Verder is het van belang, dat de boom niet te veel wortelconcurrentie krijgt. Men denke hierbij aan een dichte groei van wilde grassen en bramen, die n.l. veel stikstof aan de grond onttrekken, waardoor een geringere aanwas zal ontstaan, vooral als de opstand nog niet in sluiting is. Een regelmatige meting van de aanwas is ook van belang met het oog op groeistoornissen, welke veroorzaakt kunnen worden door een gebrek aan voedingsstoffen of sporenelementen. Een basisbemesting met compost voorkomt veelal narigheid. Een grondonderzoek is hierbij echter nuttig en lonend. Vooral van belang is de kali- en stikstoftoestand van de grond.

25-jarige 'Regenerata Duitsland'.

Bij het snoeien is van belang het telen van een 7 tot 10 meter zuivere onderstam. Welke lengte tenslotte wordt bereikt, is afhankelijk van de omloop. Het snoeien moet tijdig gebeuren, minstens om de 3 jaar, terwijl elk jaar de waterscheuten op de stam moeten worden weggenomen. Behalve het wegnemen van de te grote zogenaamde „zuigers”, moet, nadat de boom eenmaal op top is gezet, zo weinig mogelijk in de kroon worden gesnoeid. Het hout dat het hoogste in prijs wordt gewaardeerd, moet groeien in de onderstam en voor een behoorlijke diktegroei vraagt de boom een stevige kroon.

Het komt dus niet zo zeer op de lengte aan, omdat het midden- en tophout veel afval heeft, zoals knoesten en takkransen en per m³ berekend 30-50 % minder waarde heeft dan de zuivere onderstam. Het beste is te snoeien vanaf de begane grond met een zaag of snoeibeitel op een staak, of met behulp van een ladder. Het werken met klimsporen geeft afgestorven plekken in het hout en dit wordt daardoor vooral voor de finer- en lucifersindustrie waardeloos.

Beschadigingen.

Beschadigingen door het ingroeien van prikkeldraad, afschillen door vee of wild, chemische beschadigingen etc., kunnen de waarde van het hout sterk doen teruglopen. Het is van groot belang dat vooral bij jonge beplantingen geregeld controle wordt gehouden. Ook moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat verontreinigd water, geloosd door chemische fabrieken etc., in de sloten en greppels doordringt, waardoor een sterke verkleuring van het hout kan ontstaan.

Resumerend kan worden gezegd, dat in grote lijnen de praktische factoren zijn genoemd, die van invloed kunnen zijn op de prijs van het hout. Natuurlijk zijn nog andere factoren te noemen, die het gebruik van populierehout voor een bepaald gebruik doen teruglopen of niet meer nodig maken wegens vervanging door een ander produkt, bijvoorbeeld plastic. Dergelijke produkten zijn echter momenteel nog veel duurder dan hout, doch kunnen een grote besparing aan machines en arbeidskrachten geven, wat vooral bij de mechanisatie een grote rol speelt. Voor bepaalde produkten zal men echter steeds op hout aangewezen blijven. Van essentieel belang is het telen van populierehout van goede kwaliteit met een behoorlijke produktie en van behoorlijke afmetingen. De populiereteelt zal zich op deze wijze langer staande houden dan bij het telen van niet verzorgde of niet van goede kwaliteit zijnde bomen. Houtwaarde en prijs zullen immers vrijwel altijd in verhouding tot elkaar staan.